Kiliwa

El **kiliwa** és una llengua mexicana del grup yuma-cochimí parlada pels kiliwes, que habita al nord-est de l'estat mexicà de Baixa Califòrnia. Pel seu nombre de parlants, és una de les llengües indígena amb menys parlants a Mèxic, i es troba en procés de desaparició. La major part dels parlants de kiliwa són ancians, i es concentren en localitats com Arroyo de León i la regió de la vall de Trinidad del municipi d'Ensenada.

Entre les característiques d'aquesta llengua està l'ocupació de xiulades i certs crits com a recursos de significació lingüística. Té 21 consonants i sis vocals, i inclou alguns sons que no posseeix el castellà, com el salt glotal o les oclusivas arrodonides o labialitzades.

Kiliwa

Koléew Ñaja'

Tipus	llengua, llengua viva, llengua no-escrita i llengua críticament amenaçada
Parlants	
46 (2010)[1] principalment a Mèxic	
Rànquing	-
Parlat a	Baixa Califòrnia
Autòcton de	Baixa Califòrnia
Classificació lingüística	
Llengües yuma-cochimí	
Yuma	
Kiliwa	
Característiques	
Sistema d'escriptura	cap valor
Institució de normalització	Instituto Nacional de Lenguas Indígenas (INALI)
Nivell de vulnerabilitat	5 en perill crític
Codis	
ISO 639-2	klb
ISO 639-3	klb (http://www-01.sil.org/iso639-3/documentation.asp?id=klb)
Glottolog	kili1268 (http://glottolog.org/resource/languoid/id/kili1268)
Ethnologue.com	klb (http://www.ethnologue.com/language/klb)
UNESCO	726 (http://www.unesco.org/languages-atlas/en/atlasmap/language-id-726.html)
IETF	klb
Endangeredlanguages.com	2293 (http://www.endangeredlanguages.com/lang/2293)

Contingut

Inventari fonològic

Referències

Bibliografia

Enllaços externs

Inventari fonològic

L'inventari fonològic del kiliwa[2] és:

	Bilabial	Coronal	Palatal	Velar	Labiovelar	Uvular	Glotal
Oclusiva	p	t		k	k^w	q	ʔ (')
Africada			t͡s (ch)				
Fricativa		s		x	x^w		h, h^w
Aproximant		r, l	j (y)		w		
Nasal	m	n	ɲ (ñ)				

Hi ha vocals curtes i llargues, aquestes són: a, e, i, o, u, ā, ē, ī, ō, ū.[3]

Referències

1. INEGI, 2005 (http://www.inegi.org.mx/prod_serv/contenidos/espanol/bvinegi/productos/censos/poblacion/poblacion_indigena/leng_indi/PHLI.pdf), pàgina 41.
2. Mixco, 1996, pp. 31-33
3. Diccionario práctico de la lengua kiliwa. (http://www.cdi.gob.mx/index.php?option=com_docman&task=doc_download&gid=168&Itemid=24)

Bibliografia

- Ochoa Zazueta, Jesús Ángel (1978): *Los kiliwa: y el mundo se hizo así.* Instituto Nacional Indigenista. México.
- Mixco, Mauricio J. (1996): *Kiliwa del Arroyo León, Baja California* dentro de la serie el Archivo de lenguas indígenas de México, Colegio de México. México.

Enllaços externs

- «Diccionario Práctico de la Lengua Kiliwa. México (http://www.cdi.gob.mx/dmdocuments/diccionario_kiliwa.pdf)». Arnulfo Estrada Ramírez y Leonor Farldow Espinoza. Diccionario práctico Español-Kiliwa. Ensenada, Baja California, México. 2006. Página 150.
- Lenguas en riesgo. Los kiliwa (http://www.cdi.gob.mx/index.php?option=com_content&task=view&id=269&Itemid=56), al web de la Comisión Nacional para el Desarrollo de los Pueblos Indios (México).
- *Diccionario Español-Kiliwa*, al web d'AULEX (Mèxic) (http://aulex.ohui.net/es-klb/)

Prova **Wikipedia en kiliwa** a Wikimedia Incubator.

Obtingut de «https://ca.wikipedia.org/w/index.php?title=Kiliwa&oldid=24206285»

La pàgina va ser modificada per darrera vegada el 22 jul 2020 a les 22:37.

El text està disponible sota la Llicència de Creative Commons Reconeixement i Compartir-Igual; es poden aplicar termes addicionals. Vegeu les Condicions d'ús. Wikipedia® (Viquipèdia™) és una marca registrada de Wikimedia Foundation, Inc.